7e JAARGe. № 87.

OOSTPOST

SOERABAYASCHE COURANT

Prijs der Inteekening.

Per 6 maanden voor Soerabaya	ƒ 7.50
„ „ „ „ Java	„ 9.—
„ „ „ „ Buitenbezittingen	„ 10.—
„ „ „ „ Nederland	„ 13.—

De OOSTPOST verschijnt elken *Maandag* en *Donderdag*.

MAANDAG 31 OCTOBER 1859.

Prijs der Advertentiën.

De prijs der ADVERTENTIËN is ƒ 1.— voor elke TIEN WOORDEN; behalve het zegel.
Advertentiën met groote letter betalen dubbeld.
Iedere herhaling na de twee eerste plaatsingen wordt betaald met de helft van het bedrag der advertentie.

Bij deze courant behoort een bijvoegsel.

HET VENDUDEPARTEMENT.

„Waarom toch," werd ons dezer dagen gevraagd, „heeft „men te Batavia twee vendumeesters en te Soerabaija „niet meer dan een, terwijl de dagelijksche loop van „zaken zoo dikwijls bewijst dat er ook hier wel twee „noodig zijn? Ziedaar, het is nog slechts kort geleden „dat overgroote vermoeidheid een wagen onmisbaar „maakte voor .... maar het verdere deel van des vragers argument doet hier niets ter zake; zaken die huisselijk zijn geärrangeerd zijn niet meer open voor publieke discussie. Genoeg zij het dat wij met den vrager instemmen dat het vendudepartement te Soerabaija geen voldoend personeel heeft om het noodige te doen naar den eisch van deszelfs werkkring, en wij gelooven dat de bevoegde authoriteit het ons in dank zal afnemen wanneer wij ons verledigen met te wijzen op eene, in waarheid bestaande leemte, welker bestaan ten nadeele is van de Commissie-rekening in de boeken van het vendukantoor. Bovendien komt ons christelijk gevoel hier ook in het spel, want het meerdere of mindere bedrag van de *een per mille* treft de geldelijke belangen van onze arme natuurgenooten; doch, omdat wij gelooven dat dit laatste niet de hoofdbedoeling was waaraan het vendudepartement deszelfs aanzijn heeft te danken, zullen wij de zaak van de andere zijde beschouwen.

Wij stellen dus dat het Vendudepartement is daargesteld in het belang van den handel, in het belang van de goede orde, en laatstelijk in het belang van het Gouvernement, dat is, in het belang van het algemeen; want niets is algemeener als het Gouvernement dat het algemeen regeert, en is dus het bijeenbrengen van de gelden, die tot het bestrijden van de kosten dier regering onmisbaar zijn, in het belang van het algemeen.

Het algemeen echter heeft nog andere belangen dan alleen die van geregeerd te worden, want, is er al niets algemeener als het Gouvernement, zoo zijn toch de belangen van het algemeen veelzijdig. Daar zijn, bij voorbeeld, de heeren handelaren en particulieren die gebruik willen maken van de nuttige instelling van het vendudepartement om door deszelfs bemiddeling openbare veiling te houden. Wij zeggen, gebruik *willen* maken, omdat het niet beleefd is de menschen zoo ruw in 't gezigt te zeggen, dat zij *nolens volens* aan de dwangwet zich *moeten* onderwerpen. Doorgaans houden zij liever de eer aan zich zelve, en doen het voorkomen alsof zij buitengemeen waren ingenomen met datgene wat, eigenlijk, een *ineluctabile fatum* is; maar wanneer zij in eene zeer vertrouwelijke gemoedsstemming vervallen, dan komt de waarheid wel eens boven, vooral bij particulieren die niet behooren tot het handeldrijvend gedeelte van het menschdom. — Zij denken er dikwijls niet aan dat er voor hen geen beter iets kon worden uitgedacht dan een vendudepartement dat tegen zes percent *commissie* en *delcredere* al de risico voor zich neemt, terwijl het voor elken verkooper het compliment ten beste heeft van te veronderstellen dat hij christelijk gevoel genoeg bezit om met de grootste zelfvoldoening het penningske te zien afzonderen, dat tot leeniging van ongekende armoede moet strekken, eene beleefdheid die zóó ver gaat van zelfs onchristenen *één per mille* christelijk gevoel toe te kennen.

De niet handeldrijvende personen zijn dus zeer onbillijk als zij klagen. Zij verkoopen hunne inboedels of inboedeltjes zonder risico, zonder moeite, en worden betaald met een papier dat zij zonder verwijl tegen het laagste disconto kunnen te gelde maken. — Dit laatste punt vooral is van groot belang voor vertrekkende personen, die daarenboven het voorregt hebben van den dag hunner vendutie te zien regelen naar den tijd van hun voorgenomen vertrek. —

De handelaar daarentegen heeft geen voorregt hoegenaamd, en vindt zich dientengevolge dikwijls belemmerd in zijne opératien, omdat het personeel van het Vendukantoor te klein is voor de behoefte van de plaats, iets dat menigmaal eenen grooteren invloed uitoefent op hunne welvaart, dan men bij den eersten oogopslag wel zou denken. Dewijl bij elke vendutie zeer teregt een vendumeester moet tegenwoordig zijn, kan er in de stad waar slechts één vendumeester is, op niet meer dan ééne plaats tegelijk Vendutie worden gehouden, dat is vijf, of hoogstens zes, vendutien in de week, behalven nu en dan eene zeldzame boekenvendutie die des avonds wordt gehouden.

Van die vijf of zes venduties per week zijn een aantal vendutien voor de pachters van pandjeshuizen, voor griffier van den landraad, voor vertrekkende personen, *idem* bij wege van executie etc. etc. zoodat er, na aftrek van die allen, slechts weinig ochtenden overblijven voor den eigenlijken handelaar. Het gevolg daarvan is, dat wanneer die handelaar dan eindelijk zoo gelukkig is van eene vendutie bij zich te zien dirigeren er zulk eene groote hoeveelheid goederen zijn verzameld die dan op éénen ochtend moeten worden verkocht, dat het maar zeer zelden is dat hij naar waarheid bij zijne annonce kan voegen het, voor velen zoo verleidelijke, IN KOOPJES VOOR HUISSELIJK GEBRUIK. Dit neemt echter niet weg dat er toch een zeker aantal huisvaders naar de vendutie gaan in de hoop van iets te vinden dat van hunne gading is en toch betrekkelijk goedkoop wordt verkocht. — Die hoop op een *koopje* wordt dan gewoonlijk vrij wel verwezenlijkt, ofschoon niet in den zin waarin de man het bedoelde. Een bouillonkop, die door zijn verleidelijk uiterlijk in staat is iemand tot extravagances in het bouillon-drinken te vervoeren, heeft van den oogenblik van 's mans binnen treden zijne aandacht getrokken;... met ongeduld wacht hij tot het wordt opgeveild en hij krijgt een *koopje*,.... want de bouillonkop die voor hem zooveel aantrekkelijks heeft wordt in ééne kaveling verkocht met twee roskammen, een inktkoker, vier pakjes papillotten, drie strijkijzers, een hoed, een wollen slaapmuts, een halsband etc. etc. Zijn verzoek om de bouillonkop alléén opteveilen wordt beantwoord met de opmerking, dat daarin onmogelijk kan worden bewilligd omdat er nog zooveel is, en *alles moet van daag verkocht worden*. Onze brave burger is troosteloos; een ander, een chinees welligt, wordt kooper van het mengelmoes; hij kan de bouillonkop niet voor een prijsje krijgen, gaat naar huis en mompelt, geenszins ten onregte, dat de *ex*-eigenaar van de bouillonkop zichzelve heeft benadeeld door die verschillende zaken niet afzonderlijk te verkoopen; — de schuld echter ligt niet aan den koopman maar wel aan de omstandigheid dat het vendu-kantoor te Soerabaya geen voldoend personeel heeft voor de behoefte van de stad, en dus op één ochtend moet worden verkocht wat anders twee ochtenden zou occuperen.

Er is echter meer. — De gewoonte, de bepaling, of wat moet men het noemen?... is, dat de Zaturdag door het personeel van het vendu-kantoor wordt gewijd, uitsluitend aan het administrative gedeelte van hunne werkzaamheden, tenzij er noodzakelijke redenen zijn waarom van die gewoonte of bepaling moet worden afgeweken. Ten bewijze dat onze opmerkingen niet ongegrond zijn, moge dienen dat zich zeer dikwijls zulke noodzakelijke redenen opdoen, tengevolge waarvan ook de Zaturdag ochtend aan eene vendutie wordt gewijd; nu eens eene particuliere vendutie voor eenig vertrekkend persoon die zich zóó laat aanmeldt dat er niets dan de Zaturdag ochtend voor hem overblijft, dan eens wegens andere omstandigheden, maar meestal omdat er veel meer aanvragen zijn als waaraan in vijf ochtenden kan worden voldaan.

De weinige verhouding dan ook, die er bestaat tusschen de uitgebreidheid van de werkzaamheden van het vendukantoor en deszelfs personeel, leidt tot veel ongerief, zoowel voor den kooper als voor den verkooper. Het geval waarop wij als voorbeeld hebben gewezen doet zich zeer dikwijls voor, en bepaalt zich niet altijd binnen de grenzen van zulke kleine belangen. Maar al ware het dat het zich nimmer verder uitstrekt, dan zou dat toch reeds genoeg zijn om de belangen van den verkooper gevoeligkijk te benadeelen, want ongetwijfeld wordt de opbrengst van eene vendutie daardoor merkelijk minder en, rekent men dat over het aantal venduties dat jaarlijks door één koopman wordt gehouden, dan wordt het verschil, tusschen wat het is en wat het had kunnen zijn, aanzienlijk.

Wij weten niet of er eene bepaling bestaat, waarbij een zeker tijdsverloop wordt gesteld binnen hetwelk de rekeningen van het verdukantoor aan de betrokkene personen moeten worden afgegeven, maar wij weten dat op andere plaatsen op Java alle rekeningen aan de koopers zijn rondgedeeld, binnen eene maand na het houden der vendutie. — In enkele gevallen moge daarop wel eens eene uitzondering worden gemaakt, maar in den regel houdt men zich daar toch aan. Hier te Soerabaya echter, zoo

---

HET MILITAIRE LEVEN.

De fransche soldaten in Afrika.

(*Vervolg en slot.*)

Het gevecht van Sidi Jousseff, op den 23 September 1843 geleverd, waar de emir Abd-el-Kader door de Franschen onder Lamoricière geslagen werd, is voornamelijk beroemd door de heldendaad van een soldaat, Escoffier genaamd.

Een der uitstekendste officieren, de kapitein-adjudant de Cotte, verloor zijn paard, bij eenen aanval op Arabische infanterie. Door eene vroeger ontvangen wonde in de zijde, kon hij onmogelijk den vijand ontkomen. De trompetter Escoffier drong er bij hem op aan, zijn paard te nemen, zeggende, „de taak om het eskadron te herzamelen rust op u en niet op mij." De kapitein gaf toe en besteeg het paard van den trompetter. Het eskadron werd daardoor gered, doch Escoffier bleef 18 maanden lang krijgsgevangen bij Abd-el-Kader. Zijne lotgevallen, gedurende die krijgsgevangenschap, zijn door den druk bekend gemaakt.

De kolonne van generaal Négrier had Tebessa verlaten en marcheerde langs den regteroever van de Oued-Chabro naar Meskiana. Op het punt zijnde over de rivier te trekken zag men eenige honderden Arabische ruiters van de Diebel-Kradit naderen. Generaal Négrier was er de man niet naar zich met een zoo onaanzienlijken vijand in gevecht te wikkelen. De beroemde overste Noël van het 3e regiment Afrikaansche jagers te paard, die kort te voren tot dien rang bevorderd was en zijn regiment een bewijs van zijne dapperheid wilde geven, vroeg om de vergunning den vijand aan te vallen. „Drie pelotons, ieder van 25 man, zijn daarvoor voldoende" voegde hij daarbij. Met deze kleine magt naderde hij werkelijk den vijand en in minder dan eene minuut had hij zelf vijf vijanden gedood of gewond. De infanterie der kolonne had intusschen halt gemaakt, om toeschouwer te zijn van een gevecht, waarbij 75 dapperen eenen achtmaal sterkeren vijand aanvielen en in verwarring en met achterlating van een groot aantal dooden en gekwetsten op de vlugt sloegen. Dit gevecht was een der merkwaardigste voorvallen uit den oorlog in Algiers.

Négrier vervolgde daarop zijnen marsch naar Meskiana en bivouackeerde den 5e Junij 1843 bij de Oued-Tourouck. Hier werd hij door een veel aanzienlijker aantal Arabieren bedreigd, aangevoerd door El-Hasnaud, den scheik van den stam Nemencha.

De talrijke kavallerie van El-Hasnaud viel de fransche kolonne des morgens te 7 ure aan. Ofschoon die aanval met de meeste dapperheid geschiedde, staakte de kolonne haar marsch niet. Aan den overste Noël werd de taak opgedragen, om met zijne onverschrokken jagers, den vijand tegen te houden. Hij kweet zich daarvan met zijne gewone koelbloedigheid. Ook dezen dag behaalde zijn regement de overwinning.

Bij den overtogt over de Oued-Met-Mour werd de kolonne van den generaal Canrobert door 2000 Kabylen aangevallen. De afdeeling scherpschutters bij de fransche kolonne aanwezig gaat den vijand te gemoet; verbaasd over de vermetelheid van eene zoo kleine afdeeling die hen te gemoet durft komen, houden de Kabijlen een oogenblik stil. De Fransche jagers maken daarvan gebruik om een heuvel te bereiken, die, met houtgewas begroeid, eene geschikte positie aanbiedt. Het gelukte hun zich op den top van den heuvel vast te nestelen en zij hopen nu door hun geweervuur de in de nabijheid gelegerde troepen opmerkzaam te maken en ondersteuning te verkrijgen, daar het eene te gewaagde onderneming was om op nieuw over de rivier te gaan. Zij zouden daarbij ongetwijfeld meer dan de helft hunner manschappen verliezen en de Kabylen alleen nog ondernemender doen worden. Er ontstond nu een hevig vuurgevecht, dat van de zijde der Kabylen letterlijk een kogelregen genoemd kan worden. De Franschen gingen plat op den grond liggen, zij spaarden hunnen munitie en schoten alleen wanneer zij zeker waren te raken. Zij hadden eene kleine reserve die de tirailleurs ondersteunde en op de gevaarlijkste punten ter hulp snelde. De kommandant moedigde zijne soldaten door woorden aan. Verbitterd door den hardnekkigen tegenstand doen de Kabylen een wanhopigen aanval op de positie der Franschen, waarop een vreeselijk handgemeen volgde. De onderofficieren Gilmaire en Bommont zijn reeds gesneuveld; acht andere lijken liggen op de kleine vlakte en 20 gekwetsten getuigen van de hevigheid van den strijd. De sergeant Lajas ziet twee jagers in gevaar; hij snelt hen ter hulp doch wordt zelf gewond en met levensgevaar door den trompetter Danot uit de handen des vijands gered.

De kapiteins Esmieu, Olagnier en Choppin zijn overal tegenwoordig, waar de strijd het hevigste, het gevaar het grootste is.

Op dat oogenblik hoorden de Franschen trompetgeschal in hun rug; het is het eskadron van den luitenant Bonnet, ondersteund door de infanterie van den luitenant-kolonel Claparèch. Met een oogopslag heeft Bonnet den stand van zaken overzien en zonder nadere bevelen af te wachten, valt hij de Kabylen in de flank. De vijand denkt dat de geheele troepenmagt uit de naburige legerplaats opgerukt is en begint te wijken.

Canrobert laat nu eene kompagnie tot beveiliging der

het al eens gebeurt, is het eene zeldzaamheid dat de kooper zijne rekening binnen dat tijdsbestek ontvangt, en zagen wij zelfs eene rekening, die ontvangen was drie maanden en vier dagen na de vendutie waaraan zij haar aanzijn dankte, dus vier dagen nadat dezelve was vervallen. — Wij weten wel dat men na verloop van de drie maanden nog 29 of 30 dagen tijd heeft om te betalen zonder dat de op te late voldoening gestelde boete wordt toegepast, maar volgens de letter van het daaromtrent bepaalde was die rekening ontvangen, nadat men reeds boetschuldig was, en wordt het geval slechts door ons aangevoerd als een bewijs dat niet alleen twee vendumeesters noodig zijn, maar dat het geheele personeel van het vendukantoor moet vergroot worden, want, zoo als het thans is, is het niet voldoende om de noodzakelijke werkzaamheden geregeld af te doen. Voor tegenspraak van de zijde van de ambtenaren van het vendukantoor zijn wij niet beducht, want zij, die zelfs op Zaturdag den tijd niet hebben om geld te ontvangen, zullen zeker met genoegen zien dat hunne al te drukke taak eenigzins worde verligt.

Redactie.

OFFICIEEL GEDEELTE.

JAVASCHE COURANT

van den 26sten October 1859 N°. 86.

Civiel Departement.

BENOEMD:

Tot eersten kommies op het bureau van den Gouverneur van Sumatra's Westkust, de kommies op het bureau van den resident der Padangsche bovenlanden A. W. A. Scholte.

Militair Departement.

VERLEEND:

Een tweejarig verlof naar Nederland, wegens ziekte, aan den magazijnmeester bij het afdeelings kleeding-magazijn te Padang (militair ambtenaar der tweede klasse) J. P. J. Cabri.

ONTSLAGEN:

Eervol, uithoofde van vertrek naar Nederland, als lid der directie van het fonds der verhoogde pensioenen voor de officieren der landmagt in Nederlandsch-Indie, de kolonel der artillerie C. G. van Pentzsch, onder dankbetuiging voor zijne in die betrekking bewezen diensten.

BENOEMD:

Tot lid der directie van het fonds der verhoogde pensioenen voor de officieren der landmagt in Nederlandsch-Indie, de intendant der tweede klasse bij de militaire administratie C. Vemer.

Tot adjudant bij het 16de bataillon infanterie, de eerste luitenant C. L. H. von Freijtag van Overstraeten, van het 14de bataillon.

Tot adjudant bij den kommandant der Padangsche bovenlanden, de eerste luitenant E. D. C. Middelaer, van het garnizoens-bataillon van Sumatra's Westkust en onderhoorigheden.

Tot adspirant betaalmeester bij de militaire administratie, de adjudant onder-officier van het garnizoens-bataillon der derde militaire afdeeling op Java J. H. Eelix.

(*Voor het land.*) De Resident van Soerabaya maakt bij deze bekend, dat op Woensdag den 2den November a. s. des morgens ten 9 ure ten zijnen bureele eene

UITBESTEDING.

zal worden gehouden, voor den overvoer van zout gedurende het jaar 1860, uit het hoofddepôt te Boender naar de zoutverkooppakhuizen in de residentie Probolingo.

Gegadigden worden verzocht, hunne inschrijving-billetten vóór het tijdstip der uitbesteding intedienen en bij de uitbesteding tegenwoordig te zijn dan wel gemagtigden te zenden: kunnende van de voorwaarden, dagelijks zon en feestdagen uitgezonderd, ten bureele voormeld kennis worden genomen.

SOERABAYA, 10 *October* 1859. (1293) *De Resident,* VAN DER WIJCK.

De Resident van Soerabaya maakt bij deze bekend, dat op Vrijdag den 25sten November 1859 ten 10 ure ten zijnen bureele eene

UITBESTEDING,

zal worden gehouden voor den overvoer vóór 1e. Januarij 1861 van 100,000 (een honderd duizend) stuks klappernoten (Bibit) van Madura naar Cheribon.

Gadinghebbenden worden uitgenoodigd hunne inschrijvingsbilletten vóór of op den dag der uitbesteding intedienen en daarbij in persoon dan wel bij gemagtigden tegenwoordig te zijn, kunnende van de voorwaarden dagelijks, zon- en feestdagen uitgezonderd, ten bureele voormeld inzage worden verkregen.

SOERABAYA, *den 27sten October* 1859. *De Resident,* VAN DER WIJCK. (1398)

(*Policie*). In de rivier nabij het cavalerie kampement is gevonden, **een Japansch koffer;** de daarop regthebbende kan hetzelve, tegen betaling der derzerzijds gemaakte kosten, ten policie kantore terug erlangen.

SOERABAYA, 28 Oct. 1859. (1400) *De Assistent Resident voor de policie,* DIBBETS.

Gister middag is nabij de hoofdwacht gevonden

EEN ZILVEREN BRACELET

welke door regthebbende bij den ondergeteekende kan worden terug ontvangen, tegen voldoening der advertentie kosten.

31 *October* 1859. (1414) *De Assistent Resident van Policie,* C. DIBBETS.

VERTREK VAN DE LAND-MAIL.

VAN SOERABAYA.

Gedurende het jaar 1859.

In de maand November op den 2den en 18den.
" " " December " " 3den " 19den.
des namiddags te vier ure.

VENDU-DEPARTEMENT.

VERKOOPING.

Op Dingsdag den eersten November 1859.

Bij den heer Deeleman in de stad van diverse goederen voor Rekening van den heer *B. van der Zwaan.*

Op Woensdag den 2den November 1859.

Bij den Pachter der Pandjeshuizen Tantongliep te Pazar Bong van onuitgeloste pandgoederen en uitbesteeding ter Secretarie dezer Residentie.

Op Donderdag den 3den November 1859.

Bij wege van Executie voor de woning van den Chinees *Tan Boen Soei* in de kampoong Pangoong van diverse goederen.

Op Vrijdag den 4den November 1859.

Bij den heer *D. D. van Boeckholtz* in de Chinesche kamp van diverse goederen voor rekening van de firma *Schimmelpenninck* & Co en uitbesteding ter Secretarie dezer Residentie. (1384)

ADVERTENTIEN.

HUWELIJKEN.

Getrouwd:

MR. C. G. DE BEUS.
met
C. A. MULLER.

SOERABAYA, 28 *October* 1859. (1412)

GEBOORTEN.

Heden beviel voorspoedig van eene *DOCHTER*, A. LAMMERS VAN TOORENBURG, geliefde echtgenoot van H. A. VAN ROSSEM.

25 *October* 1859. (1378)

Bevallen van eenen *ZOON*, JOHANNA HENRIKA ABELS, geliefde echtgenoote van

PROBOLINGO, 17 *October* 1859. F. H. G. PHEFFERKORN. (1415)

STERFGEVALLEN.

Op den 12den dezer, overleed alhier, onze geliefde zuster en behuwdzuster Mejufvrouw H. M. BAKE, diep betreurd door ons en hare verdere familiebetrekkingen.

SOERABAYA, 26 *October* 1859. (1377) W. J. A. BAKE. J. A. BAKE. *Reep.*

VENDUTIE

Op Dingsdag 1sten November.

BIJ

A. H. DEELEMAN.

Voor rekening van den Heer B. VAN DER ZWAAN, zal zonder reserve worden verkocht:

Eene Factuur Puike Dranken en **Versche Provisien** als:

Roode Wijn, Julien Medoc van Baour & Co.
Id. Hermitage rouge.
Cognac, John Albertij.
Eau de Vie Blanche.

Gelijen, Prunes d'Ente, Gecandij Vruchten, Absinthe Suisse, Paté de foie d'oie truffé, Sardijntjes, Petits pois, diverse Groentens, Vleesschen en **Gevogelte in blik, Poeder Chocolaad, Gesorteerde Liqueuren van Focking, Hollandsche Zuren, Banket, diverse Vleeschsauces, Engelsche Stoomzalm, gesorteerd Suikerwerk, Koek, Gember, Mosterd, Pommerance Spiritus;** de provisien geassorteerd bij kavelingen voor huisselijk gebruik.

VERDER

Roskammen en **Borstels, Terpentijn water, groote Bollantaarns, Merkinkt, Beste levertraan, Blaauwe** en **Witte Eetserviezen, Engelsche Gendies, Parfumeriën Inktkokers, Dolkmessen, Hamers, buig-** en **Nijptangen, Stopflesschen, Jap. bezems** en vele andere artikelen meer. (1393)

---

gewonden; met de overige troepen doet hij een bajonetaanval, waardoor de vijand in wanorde gebragt wordt. Een tweede aanval door den kapitein Esmieu de Qargocut ondernomen, beslist eindelijk het bloedige gevecht bij de Oued-Met-Mour in het voordeel de franschen, die ook hier een hunner schoonste wapenfeiten ten uitvoer bragten. Generaal Tempoure, voornamelijk bekend doordien hij den beroemden scheik Mohammed-Oulet-Sidi-Chir, wiens gebied zich tusschen de woestijn Angad en het gebergte Trara bevond, voor de Franschen gewonnen had, was later vice-gouverneur van het distrikt Mascara. Hij vernam van een Sijaansch deserteur, dat Sidi-Embarreck, een der meest gevreesde en wreedste aanvoerders onder Abd-el-Kader, voornemens was zijne smala te herstellen. Deze dappere Arabier had 900 man geregelde infanterie, die, zoo als men verhaalde, de laatste troepen van Abd-el-Kader uitmaakten. Dit was echter het geval niet, want op dat tijdstip was het lot Abd-el-Kader nog gunstig. Generaal Tempoure hoopte den emir te verslaan en Frankrijk voor goed van dien geessel te bevrijden. Hij rukte den 6e November 1844 van Mascara op, en kwam weldra in de nabijheid van de tenten die door de geregelde troepen van den emir opgeslagen waren. De Arabieren wilden het gevecht ontwijken, doch eindelijk gelukte het den generaal, hen den 11e November bij de Oued-Mala aan te vallen. De overste Tartas voerde het bevel over de Fransche kavallerie. Na een hardnekkig gevecht werden de Arabieren met een verlies van 400 man teruggeslagen. Gedurende het gevecht wekte een Arabisch ruiter van eene groote en fiere gestalte de aandacht der Franschen op, door de buitengewone dapperheid waarmede hij streed. Altijd daar waar de strijd het hevigst was, zag hij eindelijk al zijne krijgskameraden gedood of gevangen genomen. Hij begreep nu dat verdere tegenstand nutteloos was en nam de vlugt.

Een kapitein der spahis, Cassaignolles genaamd, benevens drie onderofficieren, Gérard, Labossay en Siquot, vervolgden hem.

Op eene hoogte aangekomen maakte de Arabier een teeken alsof hij zich wilde overgeven. Labossay was onvoorzigtig genoeg, daaraan geloof te slaan. Hij naderde den Arabier, om hem gevangen te nemen, doch op het zelfde oogenblik sloeg deze hem met de kolf van zijn geweer dood. De kapitein, dit ziende, gaf zijn paard de sporen en reed op den moordenaar aan. Met bliksemsnelheid kwam hij bij hem, doch de Arabier had tijd gehad 2 pistolen te grijpen. Met het eerste schot werd het paard van den kapitein in het hoofd gewond, zoodat het nederstortte. Bij den val kwam de kapitein onder zijn paard te leggen. Siquot snelde nu toe, doch werd door het tweede pistoolschot buiten gevecht gesteld. De Arabier had nu nog slechts een zijner vijanden, Gérard, te bestrijden. Beide reden op elkander aan. Na een hardnekkigen strijd gelukte het Gérard zijne tegenpartij uit den zadel te ligten, doch werd door zijnen vijand in diens val medegesleept. De worsteling werd nu te voet voortgezet; elkander vast omstrengelende trachtten zij elkander te verstikken. Nu eens te zamen op den grond vallende, dan weder opstaande, begonnen eindelijk den Muzelman de krachten allengs te ontzinken. ten gevolge eener wond hem door Siquot toegebragt. Hierdoor gelukte het eindelijk aan Gérard, zijnen vijand de knie op de borst te zetten en hem te dooden.

Gérard bragt nu den zwaar gekwetsten kapitein de noodige hulp. Zij onderzochten daarna den Arabier en bespeurden dat het Sidi-Embarreck zelf was.

Bij de spahis waren toen ter tijd nog vele Arabische gebruiken in zwang; Gérard sneed den overwonnen aanvoerder het hoofd af, dat aan den generaal Bugeaud gebragt en gedurende drie dagen ten toon gesteld werd, tot afschrikkend voorbeeld voor de Muzelmannen.

Is het hier niet ook de plaats om met een enkel woord te wijzen op de, misschien minder heldhaftige, maar zeker niet minder edele daden van den franschen soldaat die, waar eene *oäse* in de afrikaansche woestijn daartoe de gelegenheid aanbood, zich haastte den bewoners de onbetaalbare weldaad te bewijzen van artesische putten voor hen te boren, en hen aldus te vrijwaren voor het watergebrek dat dikwerf even als eene kwaadaardige épidémie tal van slagtoffers velde. O! is de oorlog een geessel voor het volk dat er zijne velden en haardsteden door ziet vertreden en verwoesten, menigwerf is het het middel om veredeling en beschaving te verspreiden, en voorzeker moet het een treffend schouwspel zijn geweest, de vreugdetranen waarmede de in angstige verwachting toeziende woestijnbewoners de eerst opborrelende waterstralen begroette, en de geestdrift waarmede zij de kinder omhelsden van de fransche sappeurs, die als vijand het land hadden betreden, en op wier gelaat thans de zelfvoldoening schitterde van den zoo karig bedeelden zulk eenen grooten zegen te hebben kunnen brengen. Het was een schoon zeggen van den edelen Bugeaud, toen hij, bij het openen van zulk eene waterbron tot de *oäse*-bewoners sprekende, erkende dat, hoe roemrijk de strijd ook wezen mogt, het hart met edeler aandoeningen werd vervuld däár waar de mensch als broeder naast zijnen natuurgenoot staat, en hem de hand reikt om hem zegen te brengen.

VENDUTIE.

Op Vrijdag den 4den November a. s.

BIJ

D. D. VAN BOECKHOLTZ.

VAN

81 zakken **Mannetjes Noten Muskaat.**
11 kisten diverse **Timmermansgereedschappen.**
IJzeren Vijlen van diverse grootten.
Roode Wijn in kisten van 4 dozijn.
1 kist **Behangselpapier.**
30 vaten **IJzeren Spijkers** van verschillende dimensien.
Witte gebreide Borstrokken.
1 kist **witte Spreijen.**
Porte monnaies.
Terpentijn.
Droog-olie.
Zwarte Verw.
Spaansch-Groen.
3 kisten diverse **provisien in blik**
Champagne Wijn.
Cherrij Wijn.
23 groote vaten **Krijt.**
Hammen.
20 vaten **Guanine,** zeer geschikt voor bemesting.
Groen en **wit Gordijngoed.**
Fraaije **Pendules.**
Pleeten Likeurstellen.
Dito Olie en **Azijnzetjes.**
Dito Bouilloirs.
Zwarte en **gekleurde Satijnen Bassen,** enz. enz.

(1403)

Op de VENDUTIE.

Van den 4den November a. s.

BIJ

D. D. VAN BOECKHOLTZ.

Zal nog voor rekening van belanghebbenden worden verkocht:

2 GEBROKEN MARSE RAAS met de noodschalen en naaijingen van dezelven.
1 LANGE BRAMSTENG.
1 LYZEIL SPIER.
2 BRAM PARDOENS.
1 BRAMSTAG.
1 BUITEN-KLUIVER.
2 STEL HALSEN en SCHOTEN van de onderzeilen.
5 BLADEN MARINE METAAL, alles afkomstig van het Nederl. schip *Agatha en Maria* kapitein W. B. VAN ZIJP, en te bezigtigen op de scheepstimmerwerf van de heeren LLOYD & Co, aan de *Kaliemaas.* (1405)

Op de VENDUTIE.

Van den 4den November a. s.

BIJ

D. D. VAN BOECKHOLTZ,

Zal nog voor rekening van belanghebbenden worden verkocht:

Eene kleine partij afgesloopt MARINE METAAL en SPIJKERS, benevens 5 lange staven GEEL KOPER, afkomstig van het Nederl. schip *Bommelerwaard* kapt. T. A. Loos. (1404)

HOUT VENDUTIE

TE SOERABAYA.

Woensdag den 30sten November.

Zullen door ondergeteekenden op hunne stapelplaats achter de *Kampong Banduran* op publiek **VENDUTIE** worden verkocht.

p. m. 1500 STUKS BALKEN

afkomstig van den houtaankap te Blitar behoorende aan den Heer H. B. LOUDON.

(1410) • **B. J. VAN. ECK & CO.**

VERKOOP VAN EEN SCHIP.

Op den 8sten November aanstaande

zal op publieke Vendutie te Samarang worden verkocht:

HET NED. IND. BARKSCHIP ZEEVAART,

thans hernaamd

CRINOLINE,

groot **280** Lasten, met **inventaris, sloepen** etc.
Het schip is inmiddels uit de hand te koop. Te bevragen bij

(1368) McMILLAN MARTEN & CO.

VERTREK VAN STOOMSCHEPEN.

HET VERTREK

DER STOOMBOOT OENARANG,

KAPT S. VAN HULSTIJN
is gedurende de maand November geregeld als volgt,
van Batavia naar Samarang en Soerabaija........................ 6 en 20.
Van Samarang naar Sourabaija.................... 9 en 23.
„ Sourabaija „ Samarang en Batavia... 13 en 27.
„ Samarang „ Batavia........................ 15 en 29.
Informatien te bekomen bij

De Agenten,

(1401) **ADAM & CO.**

STOOM-GELEGENHEID

NAAR BATAVIA VIA SAMARANG.

Gedurende de maand November zal elke Zondag zijne den 6den 13den 20sten en 27sten een der stoomschepen van den ondergeteekende naar bovengenoemde plaatsen vertrekken.

(1402) W. CORES DE VRIES.

VERTREK VAN SCHEPEN.

PASSAGE NAAR AMSTERDAM.

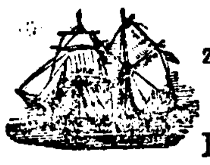

Wordt aangeboden met het nieuwe snelzeilende Nederlandsche barkschip

AGATHA en MARIA,

Kapitein W. B. VAN ZIJP, Adres

De Agenten,

(1262) P. KERVEL & CO.

PASSAGE NAAR NEDERLAND.

Wordt aangeboden met het gunstig bekende Nederl. schip

MINISTER PAHUD,

Kapitein F. KIEVIT,
om tegen de helft van November a. s. van PASOEROEAN via BATAVIA te vertrekken.

Genoemde bodem voert eenen geëxamineerden doctor en beveelt zich door dezelfs inrigting voor den overvoer van passagiers bijzonder aan.

Adres bij den gezagvoerder te PASOEROEAN en bij

De Agenten,

(1399) **MATHIEU EBBS RUIJS & CO.**

NAAR AMSTERDAM.

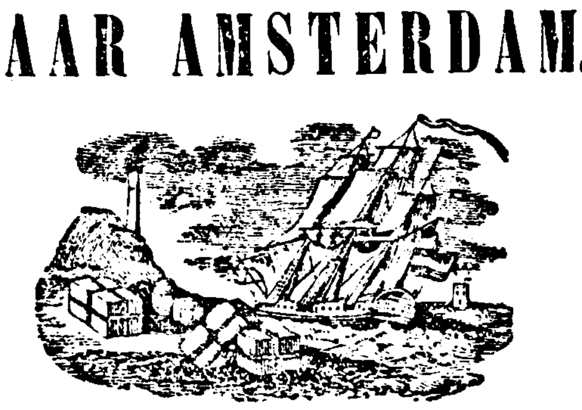

Met het extra snelzeilend Amerikaansch Clipperschip

SPITFIRE,

KAPT. JOHN W. AREY.

groot 1500 ton wordt er eene uitmuntende en goedkoope gelegenheid aangeboden voor Passagiers derwaarts.

De buitengewoon groote, prachtige en comfortabele inrigtingen van dezen Bodem bevelen denzelven ten zeerste aan zijnde het schip tevens behoorlijk voor den overvoer van passagiers uitgerust.

Vertrekt vermoedelijk medio November van deze plaats regtstreeks.

Informatien bij kapt. AREY aan boord of bij

De Agenten,

(1392) **FRASER EATON & CO.**

PASSAGE naar NEDERLAND.

Wordt aangeboden per het Nederlandsch schip

QUATREBRAS,

Kapt. F. B. BONDIX.

Het schip kan in het bijzonder aan eene repatrierende familie worden aanbevolen, zijnde de kajuit zeer doelmatig en aangenaam ingerigt.

Nadere informatien bij den gezagvoerder in het *Java-Hôtel* dan wel bij

De Agenten,

(1390) **B. J. VAN ECK & CO.**

Aangebragt van Nederland per het Ned. schip

CORNELIS WERNARD EDUARD,

KAPITEIN D. BAKKER.

V G — 1 kistje SAGOE.
„ P glas. 1 —„— DIVERSEN.
H C K — 1 —„— KANTOOR LAMP.

Regthebbenden worden verzocht zich te wenden tot

De Agenten,

(1383) **MATHIEU EBBS RUIJS & CO.**

Iemand over een matig kapitaal kunnende beschikken, wenscht als werkend of commanditair associé deel te nemen aan eene onderneming van handel of industrie.

Adres met gefrankeerde brieven onder Lt. A. M. aan het bureau van dit blad

(1409)

Iemand, vroeger zeevarende geweest zijnde, wenschte gaarne zoo spoedig mogelijk geplaatst te worden als derde stuurman of hofmeester, kunnende hij bewijzen van bekwaamheden overleggen.

De hierop reflecterenden gelieven zich te adresseren onder Lr. A. A. bij de heeren LE ROY & CO. (1376)

Onze algemeene volmagt verleend aan den Heer K. W. VAN DER WEIDE, is met onderling goedvinden ingetrokken.

SOERABAYA, B. KOPERSMIT & CO.
25 *October* 1859. (1386)

TE KOOP

WORDEN GEVRAAGD,

eenige **BOEKBINDERS GEREEDSCHAPPEN.**

Opgaven van prijs en omschrijving worden verzocht te adresseren onder Letter E aan het Postkantoor te Soerabaya. (1371)

TE KOOP

Een Komplete en zoo goed als nieuwe

SCHEEPS STOOM MACHINE,

van 50 paardenkracht.

Te bevragen, bij

(1372) **CURTIS & DORMAAR.**

TE KOOP

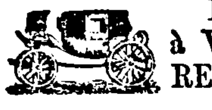

Eenige zeer nette MYLORDS en VIS à VIS uit de fabriek van OUDART FRÈRES te BATAVIA, bij

(1375) **E. TEN BRINCK & CO.**

HOUTWERKEN.

geschikt voor Huis en Scheepsbouw zijn steeds verkrijgbaar

(1411) bij B. J. VAN ECK & CO.

PAS ONTVANGEN

IN HET

HEEREN MODE MAGAZIJN

van

W. A. DE VEIJ opvolger van **G. L. VAN DER ELST.**

SUPERFIJNE LAKENSCHE PETTEN compleet voor Heeren OFFICIEREN en ADELBORSTEN van de *Marine* alsmede diverse uitmonsteringen voor mindere rangen behoorende bij de marine als: voor MACHINISTEN, OPPERSTUURLIEDEN, BOOTSLIEDEN, KONSTABELS en SCHIPPERS. (1413)

ONTVANGEN.

PUIK HAANTJES BIER van *Rendorp*
PUIKE BOTER Merk *van der Leeuw.*
PUIKE COGNAC *John Albertij.*

(1408) bij J. KOOSE

IN COMMISSIE ONTVANGEN.

BIJ

D. D. VAN BOECKHOLTZ.

2 net bewerkte EUROPESCHE WAGENS. (1406)

ONTVANGEN

BIJ

DE STURLER & FAGNOTTI.

PRACHTIGE en SOLIDE.
JAGTGEWEREN met extra dubbelloopen.
KOPPELS PISTOLEN en
REVOLVERS. (1407)

VERKRIJGBAAR TEGEN GOUVERNEMENTS-TARIEF:

TROSSEN GOEMOETOE TOUW van VIER STRENGEN ad.

1 rijnl. d^m. omtrek.
2 " " "
2½ " " "
3 " " "
3½ " " "
4 " " "
4½ " " "
5 " " "
kabels als voren ad.
5 rijnl. d^m. omtrek.
6 " " "

vervaardigd aan de Gouvernements- touwslagerij te AMOERANG (*Menado.*)

Bij **GEBR. VAN DELDEN.**
(1387)

EAU DE COLOGNE.

Superieure kwaliteit, in heele en halve flacons ad ƒ 5.— en ƒ 2½ per flacon.
(1382) **LE ROY & CO.**

ONTVANGEN.

Versche HAAGSCHE BESCHUITJES van Nicola.
(1388) **Bij GEBRS. VAN DELDEN.**

OP NIEUW ONTVANGEN.

Eene factuur

GOMELASTIEKE OVERSCHOENEN.

(1355) Bij LE ROY & CO.

PAS ONTVANGEN.

BEST HOLLANDSCH ZEILDOEK en TOUWWERK en fijne ESSEN-RIEMEN.
(1374 **Bij CURTIS & DORMAAR.**

DIAMANTEN PENNEN.

Zoo losse als in ivoren houders.
(1319) Bij **LE ROY & CO.**

EEN VAARTUIG geschikt voor transport van Suiker ladende tusschen de 30 à 40 koijangs.
(1373) Bij **CURTIS & DORMAAR.**

PUIKE BOTER

per vaatje ad ƒ 16.—
per pond ƒ 2.—
Bij **OEI MOELIEM**
(1381) KAMPONG KEMBANG DJEPOON.

GOUDEN DUCATEN.

Oude en nieuwe, enkele en dubbele. Te bevragen bij
(1234) **LE ROY & CO.**

ADA DUKAAT MAAS.

Njang baroe, njang lama dengen lagi njang ada rangkep. Keteranganja boleh dapet kapada njang tjap ini soerat kabar. (1240)

OP NIEUW ONTVANGEN.

GEMBERWIJN.
BOONEKAMPS BITTER.
CHAMPAGNE VEUVE CLIQUOT in heele en halve flesschen.
DÉLICIEUSE RHIJNWIJNEN.
en
onderscheidene soorten van
EXCELLENTE TAFELWIJNEN.
PUIKE HAMMEN,
en
ROOKVLEESCH.
(1396) Bij **DE STURLER & FAGNOTTI.**

TOOVERLANTAARNS.

Met fraaije grotesque en andere voorstellingen; bij
(1321) **LE ROY & CO.**

GENEVER A. V. H.

per kelder ad ƒ 19.—
bij 5 flesschen " " 7.50
Bij **OEI MOELIEM.**
(1385) KAMPONG KEMBANG DJEPOON.

PROPATRIA PAPIER.

Goed ordinair ad ƒ 6.— per riem; zwaar, zeer fraai en afgesneden ad ƒ 10.— per riem.
(1318) **LE ROY & CO.**

JAPANSCHE KOPJES en SCHOTELTJES

per dozijn ƒ 16.
Bij **OEI MOELIEM.**
(1379) KAMPONG KEMBANG DJEPOON.

239ste STAATSLOTERIJ.

Met de volgende mail worden weder trekkingslijsten verwacht van de vijfde en laatste klasse, waarin de voornaamste prijzen en de beide premiën worden uitgespeeld. Enkele loten zijn thans nog verkrijgbaar bij
(1322) LE ROY & CO.

PUIKE MANILLA SIGAREN

per 1000 stuks ad ƒ 43.—
Bij **OEI MOELIEM.**
(1380) KAMPONG KEMBANG DJEPOON.

HOLLOWAY'S PILLEN en ZALF.

Maag en Lever ongesteldheden, graveel, geelzucht, dit zijn de ziekten voornamelijk heerschende in de warme klimaten. Waarlijk eene ontzettende lijst! toen calomel en lancet de eenige generaals waren dezelve te bestrijden. De overwinning was altijd twijfelachtig; had men de slang gekorven men had haar nog niet altoos gedood; maar vaak in stilte hare krachten herkrijgende, viel zij op nieuw den armen lijder aan met hare vergiftigde tanden, en voerde haren buit weg, in spijt der oude generaals. De bewoners van Indië en Java stellen thans hun vertrouwen in zekerdere middelen; met HOLLOWAY'S ZALF en PILLEN, zijn zij gereed het arglistiglijk toenaderen van den vijand tegen te staan, het vergif uit te roeijen, latende elk orgaan even zoo vrij van ongesteldheid als voor den aanval. (1354)

SOCIETEIT CONCORDIA.

THÉ-DANSANT

Op den 5den Novem'er 1859.
De Secretaris
(1391) **STOELMAN.**

NEDERLANDSCH INDIE.

SOERABAYA, den 31sten October 1859.

Wij vernemen van eenige abonnés dat zij gaarne, aan de commissie die zich gevormd heeft om aan onze militairen te Boni en Banjarmassing door het verstrekken van Tabak en Sigaren een bewijs, hoe gering dan ook, van hunne hoogschatting en sijmpathie voor het Indisch leger te geven, hadden willen bijdragen doch dat de inteekeningslijsten hun niet zijn aangeboden.

Een iegelijk zal gevoelen aan welke eigenaardige kansen dergelijke circulaires onderhevig zijn; zoo als afwezigheid van den geadresseerden, onwil van bedienden enz. enz. Daarom gelooven wij het wenschelijk dat zij die mogten willen bijdragen hunne giften doen toekomen aan de bovenbedoelde commissie, die, zoo wij wel geinformeerd zijn, uit de heeren G. Schimmelpenninck, J. A. Stok en A. J. Anemaet is zamengesteld.

CELEBES. De jongste berigten omtrent Boni melden, dat verwarring en tweedragt aldaar ten top waren gestegen.

Op den 19den September jl. deelde Aroe Palakka aan den militairen commandant te Bonthain mede, uit eene goede bron vernomen te hebben, dat kort te voren een zendeling van den broeder der koningin van Boni te Bekeroe (Sandjai) was aangekomen, die den doeloeng van Talloeng Limpoca en den soelewatang van Boelo-Boelo opriep om te helpen, als behoorende tot de weinige lieden, waarop de koningin nog vertrouwde. Bij haren hadat kon zij geen raad meer inwinnen en nog veel minder bij haren zwager, den broeder van den overleden koning van Boni, Aroeng Oedjoeng, die de koningin niet meer had ontmoet, sedert de hoofdplaats verlaten was, en welke zij wantrouwde, evenals vele andere Aroe Pitoe's. Datoe Sawito wist geen middel meer, om den grooten en kleinen man tot eendragt te brengen. Hij trok slechts rusteloos tusschen Pasempa en Boni heen en weder. Het hoofd der Bonische troepen, penggawa Aroe Patodjo, was door een tal zijner volgelingen verlaten, omdat hij niet meer in de mogelijkheid was, om in hunne dagelijksche behoeften te voorzien; hij kon volgens gewoonte de inkomsten des lands niet innen, waardoor hij uit eigen middelen alle onkosten moest bestrijden, klaagde en scheen berouw te gevoelen. Alle Wadjorezen en Sopingers hadden Boni verlaten.

Deze berigten werden van een anderen kant bevestigd.

Intusschen zouden de Boniërs voortgaan met in de nabijheid van het vroegere oorlogstooneel versterkingen op te werpen. Ten oosten van de hoofdplaats Boni zou eene groote benting daargesteld zijn, met het front naar Badjoa en van minstens 20 kanonnen voorzien. Eveneens zou men bezig zijn eene groote benting op te werpen te Mangara Bombang, aan de monding der Sandjai, die ook met 20 naar het strand gerigte kanonnen en lila's was gewapend. Om die plaats en om Kadjoe, Baringan, alsmede voor de monding der Sandjai moet eene stevige palisadering geplaatst zijn. Van Mangara Bombang af tot aan Baringan telde men ongeveer 18 bentings.

Van Sopeng zijn zeer gunstige berigten ontvangen. Een zendeling van den gouverneur van Celebes en onderhoorigheden was daar allezins goed bejegend en bragt te Macassar de tijding, dat de vorst van Sopeng in persoon of eenige afgezanten van hem zich eerlang naar Macassar zouden begeven, om een contract met het gouvernement aan te gaan.

MOLUKSCHE-EILANDEN. — De Nederlandsch Indische bark *Carolina Sophia*, gezagvoerder C. N. van Beek, is in den nacht van den 20sten op den 21sten Augustus jl., op ongeveer 50 Eng. mijlen ten Z. O. van het eiland Amblauw onder Boero, gezonken.

Volgens genoemden gezagvoerder, was hij op Vrijdag den 19den Augustus van Ceram vertrokken, bestemd voor Macassar, toen in den nacht van Zaturdag daarop het schip plotseling zwaar lek sprong; het weder was daarbij zeer onstuimig, waardoor aan boord vele stortzeeën overkwamen, die ondanks de genomene maatregelen, de luiken binnen drongen, daar men aan boord bezig was, met de lading over boord te werpen. Kort na het lek springen van het schip, bevond het zich in zinkenden toestand, en had de bemanning geen tijd, om de sloepen tot hare redding over boord te zetten. Zij heeft zich toen in de groote boot, die midden op het dek stond, gezet; om daarmede wanneer het schip zoo diep zou zijn gezonken, tot de boot vlot raakte, te trachten het dreigende gevaar te ontkomen, hetgeen dan ook gelukt is, daar de zuiging van het water boven het zinkende schip niet zoo sterk was. De equipage is behouden in de negorij *Loemooij* op het eiland Amblauw in den namiddag van den 21sten Augustus aangekomen, van waar zij naar Amboina zoude worden overgebragt.

Van schip, lading en bagage is natuurlijk niets kunnen worden gered.

BANKA. — Den 30sten September jl. werd berigt ontvangen van het aanwezen van kleine zeerooversvaartuigen, alsmede dat zij eenige visschers op de kusten van het district Djeboes hadden aangerand en geplunderd, terwijl mede nabij het eiland, Poeloe Pandjang, gelegen vóór de monding van de Marawang rivier, eene sampan met verdachte personen was gezien.

Dadelijk werden drie kleine gewapende vaartuigen, bemand met matrozen van eene kruispraauw en eenige ingezetenen der plaats uitgezonden ten einde de roovers op te sporen, met het gevolg dat eene rooverspraauw twee dagen later bij Karang Seriboe, beoosten Muntok werd ontdekt en vervolgd. Het mogt niet gelukken de roovers in handen te krijgen, vermits zij sneller roeijende, naar den Sumatra wal zijn ontsnapt. Eene kleine, doch sterkbemande rooverspraauw is verscheidene malen in de nabijheid der Nangka eilanden gezien.

Van de derwaarts gestevende kleine vaartuigen is nog geen berigt ontvangen.

De kruispraauwen zijn op verschillende punten van het eiland kruisende, terwijl Z. M. stoomschip *Samarang* op zijne reis naar Riouw ook de Noordelijke kusten van Banka en de Toedjoe eilanden zal bezoeken.

Op den 26sten September is op de hoogte van Tandjong Poeni verongelukt eene op Europesche wijze getuigde tjempleng, gevoerd door A. A. Abels, groot zeven lasten, komende van- en te huis behoorende te Bezoeki en bestemd voor Riouw.

Het vaartuig is na op eene zandbank te hebben gestooten verongelukt; de ekwipaadje bestaande uit zes man is gered.

Op het vernemen dier tijding is eene kruisboot afgezonden om hulp te verleenen; deze heeft de bemanning naar Muntok overgebragt, doch van de lading niets kunnen redden, dan eenige inventaris-goederen.

De weersgesteldheid was gedurende de maand September vrij droog, tengevolge waarvan in sommige districten gebrek aan water bestond en de mijnarbeid schade leed.

Gedurende die maand is aan inkomende en uitgaande regten ontvangen eene som van. . . . . ƒ 507:69
en in September 1858. . . . . . . " 366:21

Alzoo meer in September 1859. . . . " 141:48

Gedurende de negen eerste maanden en 1859 is aan dezelfde regten ontvangen. . . . . . ƒ 22,467:41
en gedurende dat tijdvak in 1858. . . " 14.830:45

Alzoo meer in 1859. . . ƒ 7,636:96

RIOUW. — In den nacht van den 7den op den 8sten October jl. gelukte het aan eene van Riouw uitgezondene policiemagt om de schuilplaats te overvallen van eenige beruchte zeeroovers, die reeds gedurende verscheidene jaren de wateren van Riouw en Singapore voor den kleinhandel onveilig maakten. Sedert eenigen tijd hadden zij meer bepaald de omstreken van laatstgenoemde plaats tot het tooneel hunner euveldaden gekozen en trokken zich telkens na het plegen daarvan tusschen de talrijke eilanden, ten noorden van Battam gelegen en tusschen die, welke de Boelan-archipel uitmaken, terug. Eindelijk verkreeg men te Riouw de zekerheid, dat zij zich dikwerf ophielden op zeker eiland Poelo Ajasem genaamd, waar zij dan ook op bovengenoemd tijdstip door de bedoelde policiemagt aangetroffen en aangevallen werden. Ofschoon de roovers zich hardnekkig verdedigden en in getalsterkte de uitgezondene magt evenaarden, zoo niet overtroffen, gelukte het echter aan deze om gedurende den strijd een der meest gevreesden te dooden, zijnde zekeren Padjoeb, die volgens mededeelingen van eenige Maleijers, een der hoofdaanvoerders is geweest bij den aanval in de maand Junij jl., op eene allerbrutaalste wijze in

de nabijheid van Singapore op een vaartuig, met beambten van de waterpolicie aldaar bemand, gedaan. Bovendien werden drie roovers gevangen genomen en waarschijnlijk nog twee gewond. Aan den hoofdleider, Pa Rantch, gelukte het met eenigen der zijnen, door de duisternis begunstigd, in het digte kreupelgewas te ontkomen. Men koesterde echter gegronde hoop om ook deze vlugtelingen onschadelijk te maken. De gunstige afloop van dezen aanval is grootendeels toeteschrijven aan de goede leiding en den betoonden moed van den djoeragan Moor, gezagvoerder der gouvernements hulpboot no. 2.

BONI. Berigten omtrent Boni over Boelekomba te Makasser ontvangen behelsden, dat een Bonisch zendeling bij kraeng Kadjang was gekomen met eenen brief, houdende last om alle zendelingen van het Gouvernement, alsmede Aroe Palakka, zoo hij te Kadjang mogt komen, om het leven te brengen. Dezelfde last zoude door geheel Boni verspreid zijn. Kraeng Kadjang en Kraeng Boelekoempa kregen last versterkingen aanteleggen en zouden, indien zij aan dit bevel niet voldoen, als vijanden van Boni beschouwd worden. De versterking te Balangtiëng werd ten gevolge van het aanwezen van Aroe Palakka te Boelekomba, sterk bewaakt.

(*Jav. Cour.*

BRITSCH INDIE.

— Blijkens de jongste berigten uit Indie, heeft het gouvernement er den aanleg van spoorwegen, welke door den opstand der eipaijers afgebroken was, met kracht hervat, deels ter bevordering van 's lands welvaart en deels ook ten einde in het vervolg zonder tijdverlies naar ieder punt des lands, alwaar het Britsche gezag mogt bedreigd worden, troepen te kunnen zenden.

Dezelfde berigten melden, dat de Heer Bowring, gewezen gouverneur van Hongkong, op zijne terugreis naar Europa eene overeenkomst met de regering van Siam heeft gesloten, krachtens welke Engeland eene telegraaflinie over het grondgebied van dat rijk zal mogen aanleggen. Deze lijn zal, naar men denkt, moeten dienen om de telegraaflinie, welke van Europa over Singapore tot Australie zal moeten reiken en die reeds tot Aden gereed is, met de Engelsche nederzettingen in China te verbinden.

NEDERLAND.

Z. Exc. de Minister van Marine heeft aan J. Hobein, opper-stuurman, die zich in der tijd op de Schelde zoo bijzonder heeft onderscheiden, thans behoorende tot het wachtschip te Willemsoord, de gouden medalje toegekend, ter zake van zijnen 50-jarigen diensttijd.

* LEGERPLAATS BIJ ZEYST, 12 Aug. Gisteren hebben de verschillende troepen hunne oefeningen van den vorigen dag herhaald en voortgezet. De infanterie, met halve brigaden, heeft meestal kolonne-d'attaque-, carré- en échelon-stellingen uitgevoerd.

Heden morgen ten 9 ure hebben de troepen de legerplaats verlaten en, onder bevel van Prins Frederik, een militairen marsch verrigt naar den volgenden marsch-vorm: Voorhoede, gecommandeerd door den kolonel Happé, 2 bat. inf., ½ batterij 6 ℔ en 1 escadron cav.; 1ste brigade gecommandeerd door den Prins van Oranje, 2 bat. inf. ½ batterij 6 ℔, 2 bat. inf; 2de brigade, gecommandeerd door den generaal-majoor baron van Geen, 2 bat. inf., 1 batterij 12 ℔, 3 bat. inf.; reserve, gekommandeerd door den kolonel baron v. d. Duyn, 1 escadron cav., ½ batterij rijdende artillerie, 2 escadrons cav. en 1 bat. inf., waarvan de tirailleur-compagnie de achterhoede uitmaakte. De troepen volgden over Soesterberg den weg naar Zeyst, en hielden, ter regter zijde van dat plaatsje, op een heideveld, gedurende een uur rust, onder welken tijd een overdekte wagen, met manden geladen, aankwam. Die wagen enz. ontpakt zijnde, werd door Z. K. H. Prins Frederik aan alle officieren een collation aangeboden. Na de rust ging de marsch-route door Zeyst, dat in de daad een schilderachtig gezigt leverde, door de menigte van driekleurige vlaggen, die van de gebouwen tusschen de beukenboomen wapperden. Het zag er zoo feestelijk uit en de dames waren zoo elegant gekleed, als of men vooraf berigt van de komst der troepen had ontvangen. De muziek van vier regementen vrolijkte dit alles nog meer op. De terugmarsch was langs den straatweg, die naar Utrecht leidt. Ten 3½ ure rukten de troepen het kamp weder binnen.

Aanstaanden Zondag zal er groote parade gehouden worden.

Z. K. H. de Prins Veldmaarschalk heeft, bij dagorder, zijne algeheele tevredenheid aan de troepen betuigd, over de orde, opgewektheid en marschvaardigheid, bij den militairen marsch van heden.

FRANKRIJK.

— Op last van den minister van marine is men ijverig bezig met de vervanging van het oude scheeps-geschut door getrokken kanonnen. Men onderstelde daarmede gereed te zullen zijn tegen het einde van de maand October. De daartoe betrekkelijke werkzaamheden hebben plaats onder het toezigt van den Heer Pélissier, luit.-kolonel der marine troepen en broeder van den maarschalk Hertog van Malakoff.

— Het aantal geblindeerde schepen, gebouwd op last van den Keizer, is thans reeds tot op acht gekomen.

— Men zegt, dat onze regering zich thans bezig houdt met eene nieuwe uitvinding, welke van het grootste belang is voor de wapening onzer oorlogschepen. De kanonnen zouden namelijk door een mecanisme in beweging worden gebragt, zoodat de schoten gelijktijdig gelost en op een en hetzelfde punt gerigt kunnen worden, terwijl door middel van de electriciteit de kanonnen afgevuurd worden.

— De hoop, die wij nog voor eenige maanden op een goeden oogst hadden, is thans helaas verdwenen. De afgeloopen winter, die steeds zacht en droog was, deed, bij het gunstig voorjaarsweder den wijnstok allergunstigst aanzien, doch wij zijn in onze verwachting op een goed wijnjaar, teleurgesteld. De regens toch in de maanden Mei en Julij hebben den wijnstok zeer doen lijden en de later daarbij gekomen tropische hitte heeft ontzaggelijk veel bloesem doen afvallen. Bij al deze rampen heeft zich nog eene veel grootere gevoegd, namelijk het oïdium. Overal vertoont dit zich in wijnverbouwende districten, en het wordt van dag tot dag dreigender. Tengevolge dier verschillende oorzaken, schat men de opbrengst van dit jaar op nog geen derde gedeelte van die van een gewonen oogst. Van de witte wijnen zal de opbrengst nagenoeg niets zijn. De prijzen zijn dan ook ontzettend gerezen en stijgen nog dagelijks. De wijnen die in het voorjaar op 400 frs. genoteerd waren, worden nu reeds door de eigenaars voor 650 frs. geweigerd."

— De *Moniteur* bevat de namen van een groot aantal officieren, die voor den moed, door hen betoond in den veldslag van Solferino, zijn benoemd tot ridders of hoogere graden van de orde van het Legioen van Eer.

— Iemand die gisteren uit Zurich is gekomen, deelt omtrent den Heer de Colloredo mede, dat hij klein, gezet en gepoederd, 60 jaren oud is, en geheel den diplomaat kenmerkt, terwijl de Heer von Meijsenbug zoo mager en zoo lang van gestalte is, dat hij zou kunnen doorgaan voor een pas van eene ziekte herstellende tamboer-majoor.

— De oprigting van het kamp St. Maur heeft de Parijzenaars en hunne vrienden in de gelegenheid gesteld de elkander opvolgende feesten bijtewonen, welke een aanvang hebben genomen met de terugkomst der eerste regimenten van het leger van Italie. Alhoewel naauwelijks de helft van het leger in Frankrijk is teruggekeerd heeft het toch reeds groot aantal troepen, niet alleen aan de vrienden van de soldaten, maar ook aan velen welke met belangstelling den voorspoedigen loop van den Italiaanschen veldtogt gevolgd hadden, het kamp tot een' algemeenen toeloop gemaakt.

Toen de oprigting van het kamp bepaald was, werden alle mogelijke maatregelen genomen om, met bewaring van orde tevens alle gemakken te bezorgen. Naarmate de verschillende legerafdeelingen te Charenton aanwamen, werden de cantonnementen in het kamp, hetwelk in straten was verdeeld, onmiddellijk betrokken; het kamp strekte zich uit van het kasteel van Vincennes tot St. Maur en Maisons-alforte; laatstgenoemde plaats was voor de kavallerie bestemd. Een bezoeker van het kamp verhaalt het volgende:— „de faubourg St. Antoine, welke de groote weg is van de Bastille naar Vincennes, gaf reeds eenige ideé van de levendigheid welke in het kamp heerschte. De bevolking dezer plaats scheen half militair en half burger te zijn geworden; de militaire kleederdragt vermengd met die van den gewonen burger versperde den zijweg, terwijl de rijweg als het ware was opgepropt met alle soorten van voertuig; voor de koetsiers, restaurateurs en wijnverkoopers scheen de gouden eeuw te zijn aangebroken. De opgewondenheid vermeerderde van dag tot dag tot den 14, welke dag bepaald was voor den intogt der troepen in Parijs, aan welks hoofd zich de Keizer zou stellen. Z. M. had reeds in gezelschap van de keizerin het kamp bezocht, bij welke gelegenheid zij het eerst de Turco's ontmoetten; deze, het zich zoo gemakkelijk mogelijk gemaakt hebbende, schenen zich weinig om de hooge eer, hun aangedaan, te bekommeren. Eenigen van hen spreken tamelijk goed Fransch en laten zich gemakkelijk tot een gesprek overhalen; zij schijnen de vermoeijenissen van den oorlog zeer goed te kunnen door staan, daar zij allen, wat van de overige troepen niet kan gezegd worden, er zeer frisch en gezond uitzien.

Een schilderachtig effect maakten de groepen van 6 of zeven dier soldaten voor hunne tenten liggende, te meer wanneer zij eenigzins opgewonden waren door den wijn, welke door hunne bewonderaars met milde hand werd aangeboden. Volgers van de leer van Mahomed zijnde, zal deze uitspatting hen, bij terugkomst in Algiers, nog al eenige boetedoening opleggen.

De soldaten hielden zich over het algemeen met eenige bezigheden of uitspanningen onledig.

Van het geheele kamp doen zich de Zouaven het beste voor; eenigen van hen zag ik juist bezig met het bereiden van hun middagmaal, voor mijn vertrek werden mij eenige lepels van hunne kool-soep aangeboden, welke zeer smakelijk was.

Voortwandelende zag ik de vivandiere van het 9 regiment, welke te Novarra is gewond geworden, vergezeld door haren echtgenoot, uit een der tenten komen. Die arme vrouw, op hare krukken voortstrompelende, ontmoette daar haar kind, hetwelk in het kamp was gebragt — een hartroerend schouwspel, waarbij zelfs den verhardsten krijger de tranen in de oogen kwamen.

De kwartieren van de Artillerie waren ook belangrijk om te zien; de duizenden van paarden, de massa fourage, de stukken en houwitsers, door schildwachten bewaakt, waren allen voorwerpen van belangstelling. Over het algemeen was de houding der soldaten, welke binnen zoo korten tijd zoovele overwinningen hadden behaald en zooveel roem ingeoogst, uiterst ingetogen en beleefd. Het is ontegensprekelijk dat het kamp te St. Maur den soldaten eene aanhoudende uitspanning geeft; ouders en vrienden komen van verre om hen te bezoeken en tevens hunne nieuwsgierigheid te voldoen. Velen vooronderstelden dat het verblijf in het kamp aan de oevers van de Seine, hetzelfde is als in het veld te zijn; een Zouaaf verhaalde mij echter zulks hoegenaamd in geen vergelijk kan treden; te St. Maur kunnen zij in vrede en met gemak rusten, in het veld daarentegen geniet men dikwijls slechts eenige rust op den grond uitgestrekt en geheel onder de wapens, om bij het minste teeken den vijand te ontmoeten. Het eerste is ongetwijfeld aangenamer dan het laatste, en daarom willen wij hopen dat het nog lang moge duren, eer deze dapperen, rustende op de lauweren welke zij zoo moeijelijk verdiend hebben, weder voor den krijg worden opgeroepen.

— Onlangs had een geestelijke eene premie van 50 £ uitgeloofd voor dengene, die het beste middel aan de hand gaf, om tusschen Engeland en Frankrijk eene duurzame goede verstandhouding te bewaren. Een brief uit Parijs zegt thans dat de *Charivari* daarop het volgende antwoord zal bevatten: Le meilleur moyen pour que l'Angleterre et la France s'entendent est de se parler moins haut. (Het beste middel om Frankrijk en Engeland zich beter te doen verstaan is, dat zij elkander wat minder hard toespreken.)

TURKIJË.

— Men meldt uit Konstantinopel, dat de Sultan onverwacht aldaar is teruggekeerd. Het voornemen om Candia te bezoeken is opgegeven, dewijl kort na des Sultans aankomst te Salonika een brand uitbarstte, hetgeen de hof-astrologen als een kwaad voorteeken beschouwden. Wijders wordt nog gemeld dat op Creta andermaal een opstand is uitgebarsten onder de Grieksche bevolking, gerigt zoowel tegen de autoriteiten als tegen de Turken in het algemeen.

— Omtrent de verwoesting van Erzerum verneemt men de volgende nadere bijzonderheden: De eerste schokken van aardbeving werden den 11den, 14den en 26sten Junij gevoeld, toen 1460 huizen geheel vernield, 2446 zwaar geteisterd en 962 onbewoonbaar gemaakt werden. Bovendien werden 27 minarets, 62 badinrigtingen, 864 winkels en 65 scholen omvergeworpen. Ook de forteres en de overige verdedigingswerken der stad werden zwaar beschadigd. De slagtoffers dezer eerste verwoesting waren 800 mannen, 502 vrouwen en kinderen die gedood, en 192 personen die gekwetst werden. Den 15den Julij herhaalde zich de aardbeving, en den 17den deden zich schokken in de rigting van het oosten naar het westen gevoelen, die nog vreeselijker gevolgen dan de eerste hadden. De 2446 vroeger geteisterde huizen werden ten eenemale verwoest en de citadel is niets meer dan een puinhoop. Men kent nog met zekerheid het aantal der hierbij omgekomenen en gekwetsten niet, maar het is zeer groot. De inwoners zijn met schrik vervuld en verhuizen in menigte naar Karput, Isper, Kars en Alexandropol. Het getal der gezinnen, die Erzerum verlaten hebben, gaat de 2000 te boven. Onder deze verschrikkelijke omstandigheden roemt men zeer het gedrag des Franschen consuls, die door de leden der Europesche kolonie krachtig bijgestaan, in de behoeften der ongelukkigen heeft voorzien.

— Prins Daniëlo van Montenegro heeft eene militaire medaille doen uitreiken aan al de officieren en soldaten, die zich in den strijd van Grahovo tegen de Turken hebben onderscheiden. Allen die een Turk hebben gedood en den neus van dien vijand aan Prins Danielo vertoonden, hebben deze medaille gekregen.

Volgens berigten uit Konstantinopel, gedagteekend van den 6den Augustus, is de Sultan in zijne hoofdstad teruggekeerd. Hij heeft de investituur verleend aan Vorst Alexander Jan van Moldavie en Wallachije onder voorwaarde, dat hij later zijn opperleenheer zal bezoeken. De Heer de Thouvenel is te Konstantinopel aangekomen. Latere berigten bevestigen de vroeger ontvangene mededeeling, dat de stad Erzerum geheel is verwoest door de tweede aardbeving. Naar luid van mededeelingen uit Smirna van 5 dezer, is de gouverneur generaal der provincie aldaar overleden.

— Men berigt uit Dantzig, dat behalve de schepen *Arcona* en *Thetis*, insgelijks de schoener *Frauenlob* deel zal nemen aan de expeditie naar Japan.

AMERIKA.

De President Buchanan heeft bij brief verzocht niet meer in aanmerking te komen voor eene herbenoeming in zijne tegenwoordige betrekking; hij zegt daarin onder anderen; „mijn besluit om, onder welke omstandigheden ook, mij niet als candidaat te stellen voor de aanstaande verkiezing, staat vast; ik handel ten deze volgens mijne beste overtuiging en inzigten; te twijfelen aan mijne opregtheid zoude mijn invloed benadeelen in het uitvoeren van belangrijke maatregelen, en zoude een voorwendsel opleveren om te kunnen zeggen, dat die maatregelen, door den wensch om weder te worden benoemd, genomen waren.

— Bij de verkiezingen voor den staat en het kongres te Kentuckeij hebben de demokraten hunne candidaten den zege doen behalen.

De volgende telegrams behelzen verscheidene meldenswaardige berigten omtrent de vrijheid van verkiezing in Amerika. Eerste verkiezing te Baltimore. — Baltimore, 2 Augustus. — De Amerikaansche partij heeft 's avonds hare eerste vergadering gehouden ter benoeming harer afgevaardigden voor de *conventie* in de stad, bij welke gelegenheid eene hevige opschudding heeft plaats gehad. De stembussen in de twintigste afdeeling zijn stuk gegooid, en zoo men zegt, zijn twee man doodgeschoten. De strijd had plaats tusschen het grauw en het beschaafde gedeelte der vergadering, en het schijnt dat de eersten, de aanleggers, overwinnaars zijn gebleven - 9e. - Op vele plaatsen voeren de revolvers het hoogste woord; een zekere Sullivan is in de zesde afdeeling gearresteerd, omdat hij een lang ruiterpistool, geladen met schroot afschoot. Thomas Row heeft een schot in den knie, en William Thompson een in het been gekregen. Volgens berigten hebben er op verschillende plaatsen der stad hevige tooneelen plaats. Een bedroevend spoorwegongeluk is een trein van de Noorder-linie, op weg naar Albanie, overkomen. Bij het passeren der brug, welke over de Tomhannock ligt, is deze ingestort, waardoor de trein op 20 à 25 voet in de diepte is gestort; de rivier is op die plaats 7 à 8 voet diep; men telt 13 dooden en 20 meer of min gekwetsten; het zonderlingste is, dat bij het instorten de locomotief dwars over de brug draaide, waardoor hij werd losgerukt van den tender en aldus behouden bleef.

— In Oost-Californie is weer een hevige goudkoorts uitgebroken.

— In de Rio grande zijn 3000 man van de vereenigde staten gereed om op marsch te gaan naar Mexico. In de Mexicaansche republiek heerscht nog altijd een geest van oneenigheid.

— De *New IJork Herald* deelt mede dat weder eenige kustplaatsen der landengte aan Engeland zijn afgestaan, waardoor dit rijk thans een uitgebreide reeks van bezittingen op de Amerikaansche kust heeft, welke zich uitstrekken van Canada tot Demerarij.

— Te New-Bedford is een schip van de vereenigde staten in beslag genomen, omdat het voor den slavenhandel was uitgerust. Alhoewel waarschijnlijk een walvischvaarder, hebben verschillende omstandigheden het vermoeden der overheid opgewekt, voornamelijk omdat zij was toegerust met die behoeften en provisiën, waarvan zich gewoonlijk een slavenhaalder voorziet. De naam van het schip is *Atlantic*, gevoerd door den eigenaar, kapitein F. J. Silva, een geboren

Portugees, maar genaturaliseerd inwoner van de Vereenigde staten.

— Den 1 Augustus, de verjaardag der onafhankelijk-verklaring van Engeland, is op verschillende wijzen gevierd. Zoowel kleurlingen als blanken namen deel aan de feesten, en door de eersten werden, zoowel door mannen als vrouwen, verscheidene goede redevoeringen gehouden.

— De *Ninans*, cigaarvormig stoomschip, is te Baltimore beproefd geworden. De snelheid beliep 15 mijl per uur met 36 omwentelingen in de minuut; de ketels werkten met één derde hunner capaciteit.

— De Noord-Amerikaansche gezant heeft de bibliotheek van wijlen Alexander von Humboldt voor rekening van zijn gouvernement aangekocht voor 100,000 gulden. Natuurlijk zijn de handschriften hieronder niet begrepen, welke volgens uitdrukkelijke begeerte des overledenen niet vervreemd mogen worden.

DE TOEKOMST VAN ITALIE.

Indien de bewering van dezulken, welke zeggen dat Italie niet in staat is zich zelf te regeren, een antwoord vereischte, dan zoo dit reeds gevonden zijn in de vredelievende en waardige houding welke zij thans heeft weten aantenemen.

In geheel midden Italie, alhoewel plotseling van zijn oud bestuur beroofd, zijn minder gewelddadigheden en buitensporigheden gepleegd, dan vroeger plaats vonden; van nog geen enkel geval van roof of plundering heeft men gehoord; van nog geen enkel geval van moordaanslag is sprake geweest, iets dat vooral vreemd is in een land alwaar men weet dat de wrok veel langer gekoesterd wordt dan ergens anders; noch is de openbare rust op eenige wijze gestoord geworden.

Indien, zooals velen gelooven, de eerzuchtige oogmerken van den heer de Cavour, zijn vorst in ernstige moeijelijkheden hebben gewikkeld, moet men hem toch het regt doen wedervaren van te erkennen, dat hij door het geheele land zul: een geest van nationale vrijheid heeft opgewekt, dat de nietige hatelijkheden van partijgeest, of de wangunst van onedele oogmerken niet in staat zijn dezelve te bestrijden; zoo Italie al niet geheel mogt vereenigd zijn, millioenen koesteren daarvoor eene hoop, en dit reeds is een groote stap op den weg van onderlinge vereeniging.

Slaan wij een oog op den ordelijken loop van zaken te Toskane, Modena en in de Romagna, dan worden wij als van zelf gedrongen tot de vraag, welke waren toch de moeijelijkheden die de vorige beheerschers dezer staten hebben ondervonden, om hen te noodzaken de beginselen van regt en billijkheid met voeten te treden, — leveren die staten thans het bewijs niet van de wetten van gehoorzaamheid en orde te weten te eerbiedigen? — De afwezigheid eener gewapende magt heeft volstrekt geen aanleiding gegeven tot oproer; de vrijheid der drukpers heeft nog geen enkel schandelijk geschrift het licht doen zien; niet ééne gemeente heeft zelfs den schijn gegeven van de verkregen vrijheid in losbandigheid te doen ontaarden. Ongetwijfeld zijn dit schoone nationale trekken, en zeer aanmoedigend voor diegenen welke de belangen van Italie ter harte nemen.

Diegenen echter, welke het volk wantrouwen, koesteren eene zekere overtuiging dat deze ordelijke loop van zaken spoedig een einde zal nemen, en dat een verschrikkelijke binnenlandsche oorlog weldra het land zal verwoesten.

Was de invloed van oostenrijk nog heerschende, waren de middelen, door welke het kabinet van Weenen zoovele jaren Italie heeft onderdrukt, nog in werking, dan zoo zulk een keer van zaken niet vreemd zijn. Een van hare oudste kunstgrepen was die, om het onderling misnoegen aantewakkeren, zonder welke hare magt niet kon bestaan. Het is in Italie zeer goed bekend dat velen der hoofden van de Mazzinische partij door Oostenrijk werden bezoldigd Laat er eene ontzag inboezemende vrijheid bestaan, laat er een geest heerschen welke het regt van eigendom ontziet, en Oostenrijk zal zijne partij, uit bestanddeelen van zijne eigene keuze zamengesteld, spoedig aan gevaren zien blootgesteld, en in daden gewikkeld welke de afkeuring van geheel Europa zullen wegdragen.

Het werktuigelijk zamenstel van den moordaanslag van Orsini is altijd tot handelen gereed, en tot de duistere voornemens van zulk eene staatkunde zijn ook de geestelijken gereed om mede te werken.

Italie mag hopen dat Frankrijk zich nooit met zulk een snood plan inlaat, noch pogingen in het werk stelt om de huizen van Toskane en Modena weder te herstellen, waardoor een geheel volk zou worden gecompromitteerd, en in eenigen der schoonste provincien van het schiereiland den bloedigen fakkel van burgeroorlog zou worden ontstoken. De herstelling dezer vorsten, hoe dan ook, is een der vredes-voorwaarden van Villa-Franca. Het is echter zeker, dat zij door hunne onderdanen niet tot de regering zullen worden teruggeroepen. Van de 115 gemeenten in Toskane, welke voor de aanhechting met Piemont stemden, waren er slechts 9 voor het herstel van de oude regering. Het is zeer te betwijfelen of er in geheel Modena wel 500 personen gevonden zouden worden, welke hunnen beheerscher terug zouden wenschen. Men moet het gezien hebben om te kunnen gelooven welk een haat zij hem toedragen; in de afgelegen provinciën, Massena en Carrara, spreekt men er zelfs publiek van om hem van kant te maken. Met geweld zou het voor Frankrijk mogelijk zijn hen weder terug te doen roepen, maar zal of kan de keizer een maatregel nemen zoo geheel tegenstrijdig met zijne beloften, en waardoor de grootste wanorde zou geboren worden? — Enkelen hebben de terugroeping mogelijk geoordeeld door omkooping van stemmen, doch in den tegenwoordigen toestand der Hertogdommen zou zulks naauwelijks uitvoerbaar zijn.

Er blijft dus slechts het middel over waarvan hierboven wordt gewaagd; — een staat van misnoegen en wanorde, welke eene buitenlandsche bemiddeling zou regtvaardigen. Wanneer men de regeringloosheid en volksleiding moede is, dan is eene herstelling, onverschillig door wien en wat ook, een aannemelijk iets; in zulk een staat van zaken zou het mogelijk zijn, dat zelfs een Hertog van Modena, aan het hoofd van een Croaten-regiment, met gejuich zou worden ontvangen, en als een bevrijder zou worden verwelkomd.

Is er wel één staat in Europa welke zulk een loop van zaken te keer kan gaan? en dan zou het al zijne waakzaamheid, behoedzaamheid en stoutheid vereischen, om te verhoeden dat zulk een noodlottig vooruitzigt niet dat van Italie werde.

CORRESPONDENTIE.

Even als door de redactien van het *Bataviasch Handelsblad* en van den *Java Bode* wordt ook door ons de plaatsing geweigerd van den brief van den heer M. d. L. betrekkelijk de door den heer W. v. K. ontworpen Levensverzekering Maatschappij.

Aangekomen Passagiers.

Met het Nederl. Ind. stoomschip *Banda*, den heer Nieuwenhuis, officier van gezondheid Larutte, mevr. Lavalette, Z. M. troepen en bannelingen.— Met het Z. M. schroef korvet *Princes Amelia*, gouverneur van Celebes en familie.

Vertrokken Passagiers.

Met het Nederl. Ind. stoomschip *Oenarang*, de heeren P. E. Buijs, M. M. Jorab, A. Koch, L. M. Joosten, D. de Wilde Z. M. troepen en bannelingen.— Met de Nederl. bark *Maria Agnes*, vier gepasporteerde militairen.

SCHEPEN LIGGENDE TER REEDE.

Zijner Majesteit wachtschip Batavia;

OORLOGSCHEPEN
Phoenix,
Suriname,
Groningen,
Merwede,
Sijlph,
Java;

DE SCHEPEN
Prins Maurits,
Spitfire,
De goede Verwachting,
Herschel,
Samarang,
Hollandia,
Kosmopoliet,
Vier Gezusters,
Japan;

DE STOOMSCHEPEN
Batavia,
Javaan,
Koningin der Nederlanden,
Banda;

DE BARKEN
Fatal Ma-an,
Louisa Jacoba Johanna,
Naim Balgijer,
Marion Macentyre,
Meteor,
Ida,
Bulgerstijn,
Nieuw Lekkerland,
Fathool Wahab,
Bommelerwaard,
Salma,
Bacht Mastora,
Abdool Hassim,
Quatre Bras,
Java,
Architect,
De Nederwaard,
Agatha en Maria,
Generaal Michiels,
Euterpe,
Scheveningen,
Reijerwaard,
Sirius,
Crouch Brothers,
Herman de Ruiter,
Neerlands Koningin,
Kemanglen;

DE BRIKKEN
So-Ootdin,
Risgil Hair,
Reullara,
Talsum,
J. C. Ross,
Gruda,
Soedul Barie;

DE SCHOENERS
Sarie Tengaroong,
Carolina,
Coquette,
Srie Cheribon,
Hoseeng,
Jupiter,
Bingseeng;

DE KOTTER
Riengit.

Aan- en Uitvoer te Soerabaya van den 27sten tot en met den 29sten October 1859.

AANVOER.

Van Batavia per stoomschip *Oenarang*, gezagv. S. VAN HULSTIJN, agenten ADAM & Co.

7 collis regalen, SCHIMMELPENNINCK & Co; 16 kisten manufacturen, FRASER EATON & Co; 1 kist regalen, MAJOR MATZEN & Co; 4 kisten manufacturen, McMILLAN MARTEN & Co; 3 kisten en balen manufacturen, J. F. VAN LEEUWEN & Co; 2 kisten manufacturen, MATHIEU EBBS RUIJS & Co; 18 stuks machinerien, 5 kisten man. sigaren, 35 vaatjes boter, 8 rijtuigen, 2 wagen met toebehooren, 232 collis diverse dranken, 164 balen en kisten manufacturen, 416 collis diverse koopmanschappen, en kleinigheden, ADAM & Co; 5 collis koopmanschapppen, diverse Arabieren.

Van Batavia per stoomschip *Banda*, gezagv. NIJK, agent W. CORES DE VRIES.

1 kist zakdoeken, MATHIEU EBBS RUIJS & Co; 1 kistje medicijn, GEBR. VAN DELDEN; 10 kisten manufacturen, 1 kist gereedschappen, FRASER EATON & Co; 20 kisten manufacturen, McMILLAN MARTEN & Co; 10 kisten gember, 4 kisten man sigaren, 10 vlampijpen, W. CORES DE VRIES; 20 kisten koopmanschappen, diverse Chinezen.

Van Balie per het Balische schip *Gruda*, gezagv. HABERBIER, agenten McMILLAN MARTEN & Co.

60 runderen, 130 varkens, McMILLAN MARTEN & Co.

Van Batavia per het Nederl. schip *Kemanglen*, gezagv. MOLLER, agenten J. F. VAN LEEUWEN & Co.

200 vaatjes loodwit, HILL BROEKMAN & Co; 1 kistje behangsel papier, 150 vaatjes jagtkruid, GEBR. VAN DELDEN; 94 vaatjes spijkers B. J. VAN ECK & Co, 100 kistjes cognac, MATHIEU EBBS RUIJS & Co; 8393 stuks giet-ijzer, Order.

UITVOER.

Naar Batavia via Samarang per de Ned. Ind stoomboot *Oenarang*, gezagv. VAN HULSTIJN.

5 kisten vet, THOMAS; 1 pakje ruwe drills, 28 pakken matten, N. H. M. 46 kisten lijnwaden, McMILLAN MARTEN & Co; 3 kisten cambrics, 66 vaten meel en kleinigheden, P. KERVEL & Co.

Naar Singapore en Riouw per de Ned. Ind. bark *Hoksing*, gezagv. HO POENTING.

480 picols oliekoeken, 20 picols suiker, 35 picols lange peper, 4 picols koperwerk, 810 picols rijst, 5 kisten lijnwaden en kleinigheden, diverse Arabieren.

Naar Sumanap en Singkawang per de Ned. Ind. bark *Fathool Barie*, gezagv. SECH ABDULLA BIN SALIM BILDJOEN.

1 baal laken, 25 picols suiker, Gezagvoerder.

Naar Nederland via Samarang per het Nederl. schip *Calijpso*, gez. NOLLES.

1500 picols suiker, $59^{58}/_{100}$ rotting, B. KOPERSMIT & Co.

Naar Amsterdam per het Nederl. schip *Maria Agnes*, gezagv. B. TEN BRINK.

$281^{90}/_{100}$ picols rotting, 7830 picols rijst, 244 picols tabak, P. KERVEL & Co; 3000 stuks koehuiden, FRASER EATON & Co; $294^{76}/_{100}$ picols koffij, J. F. VAN LEEUWEN & Co.

Naar Banjermassing via Sumanap per de Ned. Ind. bark *Zein*, gez. SECH MOHAMAT BALACHBAN.

1 kist man. sigaren, 8 vaatjes tarwe meel, 10 vaten staal, 5 kisten lijnwaden en kleinigheden, diverse Arabieren.

SCHEEPSBERIGTEN.

Aangekomen Schepen te Soerabaya.

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van
October	27	Balische	Gruda	M. Haberbier	Balie.
„	—	Nederl. Ind	stoomschip Banda	G. Neije	Batavia.
„	—	„ „	Bingseeng	Sanieman	Balie.
„	—	Nederlandsche	Jupiter	W. H. Voll	Makasser.
„	—	Nederl. Ind	Soedul Barie	Sech Achmat bin Joesoop Ganam	Samarang.
„	28	Nederlandsche	Kemanglen	W. Moller	Batavia.
„	29	„	Z. M. stoomschip Soembing	Kapt.-luit.-ter-zee A. J. Kroef	Boni.
„	—	„	Z. M. schoef kort. Prin. Amelia.	Kapt.-luit.-ter-zee P. A. Matthijsen	Makasser.

Vertrokken Schepen van Soerabaya.

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar.
October	27	Nederlandsche	Maria Magdalena	S. van Hulstijn	Ned. via Bez. en Panaroekan.
„	28	Nederl. Ind	Stoomschip Oenarang	J. H. Willenbrink	Batavia via Samarang.
„	—	Oldenburgsche	Oldenburg	H. H. Bunje	„
„	29	Nederl. Ind	Fathool Barie	Sech Abd. bin Salim Biljoen	Pont. v. Sum. en Sengkawang.
„	—	Nederlandsche	Maria Agnes	B. ten Brink	Nederland.
„	—	Nederl. Ind	Zein	Sech Alie bin Abd. Badjerdana	Baujarmassing v. Sumanap.

In lading liggende Schepen te Soerabaya.

Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerders.	Bestemming.	Agenten.
Amerikaansche	Spitfire	J. W. Areij	Onbepaald	Fraser Eaton & Co.
Nederlandsche	Goede Verwachting	Van Lindonck	Nederland	„ „ „ „
Engelsche	Reullura	Gibbs	Onbepaald	„ „ „ „
Nederlandsche	Samarang	Swart	Nederland	„ „ „ „
„	Nederwaard	Kwakkelsteijn	„	„ „ „ „
Hamburgsche	Herschel	Hauschild	Onbepaald	Mathieu Ebbs Ruijs & Co.
„	Bommelerwaard	Loos	Nederland	Schimmelpenninck & Co.
Nederlandsche	Euterpe	A. Kuipers	Onbepaald	„ „ „
„	Generaal Michiels	D. de Wilde	Nederland	„ „ „
„	Hollandia	C. C. Ruige	„	„ „ „
„	E. W. van Dam van Isselt	Kolm	Onbepaald	J. F. van Leeuwen & Co.
„	Prins Maurits	J. J. Bart	„	B. Kopersmit & Co.
„	Sirius	Mulder	Amsterdam	„ „ „ „
„	Reijerwaard	Sablairolles	Rotterdam	„ „ „ „
„	Vier Gezusters	Bik	Onbepaald	„ „ „ „
„	Kosmopoliet	Bouten	Nederland	„ „ „ „
„	Japan	Muller	Holland	B. J. van Eck & Co.
„	Quatre Bras	F. B. Bondix	„	„ „ „ „ „ „
„	Bulgersteijn	Verhagen	Boni.	E. Ten Brinck & Co.
„	Nieuw Lekkerland	Hoffmann	Nederland	„ „ „ „ „
„	Scheveningen	Annokee	„	„ „ „ „ „
„	Neerlands Koningin	Geerting	„	„ „ „ „ „
„	Herman de Ruiter	Feijnt	„	„ „ „ „ „
„	Agatha & Maria	W. B. van Zijp	Amsterdam	P. Kervel & Co.
Engelsche	Crouch Brothers	G. Crouch	Nederland	Hill Brockman & Co.
„	J. C. Ross	Ballard	Batavia	„ „ „ „

Marktprijzen.

SUIKER *f* 16.—

KOFFIJ. Nominaal.

RIJST (CARGA) per koijang *f* 130 à *f* 145.—

Id. (WITTE) „ „ *f* 165 à *f* 175.—

KOEHUIDEN per picol.

ARAK per legger. *f* 45.—

OLIE (KLAPPER).

OLIE (KATJANG.)

KADJANG MATTEN.

ROTTING *f* 8 à *f* $9^{1}/_{2}$.—

WISSELKOERS 103 %.

ROOMSCH KATHOLIEKE EEREDIENST

Dingsdag 1sten November Feestdag van alle Heiligen.
een stille dienst ten 7 ure.
De Hoogmis ten $7^{1}/_{2}$ ure.
's avonds $6^{1}/_{2}$ uur Lof en preek.

Woensdag den 2den November 1859.
Gedachtenis der Overledenen.
De Hoogmis om 7 ure.

De inteekening in Nederland kan geschieden bij L. VAN BAKKENES & Co te *Amsterdam* en W. J. VAN HAREN NOMAN te *Leiden*.

Voor ieder in dit blad voorkomend artikel, hetwelk van geene onderteekening is voorzien, stelt de Redactie zich verantwoordelijk zoolang door haar geen ander schrijver wordt opgegeven.

GEDRUKT BIJ LE ROY & Co TE SOERABAYA.